

▶ **Bezwaarprocedure**

4

Ontvankelijkheid bezwaar

▶ Een bezwaarschrift is ontvankelijk:

- ▶ 1. indien binnen de gestelde termijn ingediend
- ▶ 2. ingediend door de juiste belanghebbende
- ▶ 3. indien het ondertekend is en tenminste bevat:
 - ▶ – naam en adres van de indiener;
 - ▶ – de dagtekening;
 - ▶ – de gronden van het bezwaar;
 - ▶ – een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht;

5

Termijnen

- ▶ Termijnen artikel 6:7 Awb: 6 weken
- ▶ Aanvang termijn 6:8 Awb: bekendmaking
- ▶ Einde termijn: artikel 6:9 Awb: bij verzending per post moet bezwaar binnen één week na einde bezwaartermijn binnen zijn.
- ▶ Openbare orde?

6

Bezwaarschrift

- ▶ Indeling bezwaarschrift:
 - ▶ – Inleiding
 - ▶ – Feiten
 - ▶ – Geschilpunten
 - ▶ – Motivering
 - ▶ – Conclusie
 - ▶ – Verzoek om horen en dossierinzage
 - ▶ – Proceskostenvergoeding

Formele verweren

- ▶ Aanslagtermijnen
- ▶ Beginselen van behoorlijk bestuur veelal het vertrouwensbeginsel
- ▶ Bij behandeling informatieverzoeken: zorgvuldigheidsbeginsel en fair-play beginsel
- ▶ Bij navorderingsaanslagen: nieuw feit en ambtelijk verzuim

Inzagerecht dossier

- ▶ Artikel 7:4, lid 2 Awb
- ▶ Inspecteur moet alle op de zaak betrekking hebbende stukken ter inzage leggen.
- ▶ Inzagerecht is verbonden aan hoorzitting
- ▶ Inzage moet worden verzocht
- ▶ Inzage NIET in combinatie met hoorzitting!!!!

Inzagerecht dossier-2

- ▶ Samenhang artikelen 7:4, lid 2 en 8:42 Awb
- ▶ HR 25 april 2008, BNB 2008/161: Inspecteur moet altijd overleggen tenzij het een stuk is waar hij zich beroept op geheimhouding (artikel 8:29 Awb)
- ▶ HR 18 december 2015, BNB 2016/47: in bezwaar én beroep moet inspecteur alle stukken overleggen die een rol hebben gespeeld bij de besluitvorming met betrekking tot die aanslag of beschikking

Inzagerecht dossier-3

- ▶ En wat als de inspecteur weigert in bezwaarfase bepaalde stukken te overleggen?
- ▶ Civiele procedure: Rechtbank Noord-Nederland 7 april 2016, nr. AWB 16/1165, NTFR 2016/1630: belanghebbende heeft direct na binnenkomst van het bezwaarschrift, recht heeft op kennisneming van alle op de zaak betrekking hebbende stukken.
- ▶ Let op: In bezwaar geen art 8:29 Awb-procedure

Wat was het doel van de wetgever bij Art 8:42 Awb

- ▶ Alle op de zaak betrekking hebbende feiten moeten kenbaar zijn aan alle procespartijen.
- ▶ Het bestuursorgaan moet alle op de zaak betrekking hebbende informatie aan de rechter verstrekken
- ▶ Behoudens echter die stukken die voor de besluitvorming geen betekenis hebben

Op de zaak betrekking hebbende stukken (Art 8:42 Awb)

- ▶ Uitgangspunt: de inspecteur dient alle stukken die hem ter beschikking hebben gestaan en die bij de besluitvorming een rol hebben gespeeld te overleggen....ook al zijn die stukken niet gebruikt ter onderbouwing cq motivering van zijn beslissing (HR 25 april 2008, BNB 2008/161)
- ▶ Er is dus sprake van een **dubbele eis**: a. de stukken hebben de inspecteur ter beschikking gestaan en b. de stukken hebben bij de besluitvorming een rol gespeeld

Op de zaak betrekking hebbende stukken (Art 8:42 Awb) (2)

- ▶ HR 12 juli 2013, BNB 2013/226: De inspecteur moet wel de PV's van de FIOD overleggen maar niet de daaraan ten grondslag liggende stukken als die hem niet ter beschikking hebben gestaan

Recapitulatie over te leggen stukken

- ▶ De inspecteur mag geen selectie toepassen
- ▶ De inspecteur mag geen interne adviezen achterhouden. Ook het standpunt van een kennisgroep behoort tot de 8:42 Awb stukken.
- ▶ Dus geen strategisch gedrag van de inspecteur

Geen hoorzitting

- ▶ Afzien horen (7:3 Awb)
- ▶ Het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is;
- ▶ Het bezwaar kennelijk ongegrond is;
- ▶ U ziet af van het recht om gehoord te worden
- ▶ Of volledig tegemoet is gekomen aan het bezwaar

Hoorzitting

- ▶ Altijd hoorzitting?
- ▶ Goede gelegenheid om een compromis te bereiken.
- ▶ Bij boetesaken moet inspecteur cautie verlenen
- ▶ Pas op: artikel 47, Awr geldt ook in bezwaarfase: dus plicht tot antwoorden van de vragen van de inspecteur.

Verslag hoorzitting

- ▶ Inspecteur is verplicht van de hoorzitting een verslag op te stellen.
- ▶ Belanghebbende heeft het recht hierop commentaar te leveren. Veelal wordt dit commentaar niet in het verslag verwerkt maar er aan gevoegd.
- ▶ Zorg dat het verslag al dan niet in combinatie met opmerkingen van belanghebbende een juiste weergave van het gesprek is.

Uitspraak op bezwaar

- ▶ Artikel 7:10, lid 1, Awb: inspecteur moet binnen zes weken uitspraak doen, gerekend vanaf de laatste dag van de bezwaartermijn.
- ▶ Inspecteur kan de termijn eenzijdig 1x met zes weken verdagen. (artikel 7:10, lid3 Awb)
- ▶ Verder alleen te verdagen met toestemming van belanghebbende. (artikel 7:10, lid4 Awb)

Uitblijven beslissing op bezwaar

Dwangsom: Artikel 4:17 Awb

Dwangsom

- ▶ Artikel 4:17 Awb
- ▶ In gebreke stellen (termijn stellen van 14 dagen)
- ▶ Hoogte (max 42 dagen):
- ▶ Eerste 14 dagen € 20 per dag
- ▶ Volgende 14 dagen € 30 per dag
- ▶ Overige dagen € 40 per dag

Wanneer geen dwangsom

- ▶ Artikel 4:17, lid 6, Awb: Geen dwangsom:
- ▶ als het bestuursorgaan onredelijk laat in gebreke is gesteld;
- ▶ de aanvrager geen belanghebbende is, of
- ▶ de aanvraag kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is

Kostenvergoeding

- ▶ Artikel 7:15, lid 2, Awb:
- ▶ a. alleen op verzoek én
- ▶ b. indien het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.
- ▶ HR 10 juni 2010, BNB 2010/301: bij niet nakomen normale zorgvuldigheid bij opleggen van de aanslag.

Stelplicht en bewijslast

De behandelen (deel)onderwerpen

- ▶ 1. Stelplicht en bewijslast
- ▶ 2. Gradaties van het te leveren bewijs
- ▶ 3. Bewijs door middel van vermoedens
- ▶ 4. Bewijslast en boeten
- ▶ 5. Bewijs door middel van getuigen

Feiten

Partijen moeten de feiten stellen!

Wat is een feit:
een gebeurtenis of omstandigheid waarvan de
werkelijkheid vaststaat (ofwel zintuiglijk kan
worden waargenomen of instrumenteel
gemeten)

Stelplicht

- ▶ Welke feiten moet u stellen?
- ▶ Alleen feiten die tot het gewenste
rechtsgevolg kunnen leiden zijn relevant
- ▶ Let op: de rechter is lijdelijk!

Stelplicht

- ▶ Aanvulling feiten door rechter
- ▶ Artikel 8:69 lid 3 Awb:
de rechter kan ambtshalve de feiten aanvullen.
- ▶ MAAR:
De rechter mag niet buiten de rechtsstrijd treden, het moet gaan om aanvulling van de feiten die voor het standpunt van een partij van belang zijn. HR 1 april 2005, BNB 2005/315

Gradaties van bewijs

- ▶ Uitgangspunt:
- ▶ aannemelijk maken is voldoende (bewijs kan met alle middelen worden geleverd)

Gradaties van bewijs (2)

- ▶ Uitzonderingen:
- ▶ In een enkel geval geeft de wet aan hoe bewijs moet worden geleverd (art 13bis LB rittenadministratie): er is sprake van privégebruik tenzij *blijkt....*
- ▶ Omkering en verzwaring bewijslast (art 25 lid 3/ 27e Awr)

Bewijs

- ▶ Uitgangspunt: Vrije bewijsleer
- ▶ Rechter is vrij in verdeling bewijslast
- ▶ Rechter is vrij in waardering van het bewijs
- ▶ In beginsel is elke bewijsmiddel toegestaan (weegt het ene middel niet zwaarder dan het andere)
- ▶ Strafrechtelijk onrechtmatig verkregen bewijs slechts in uitzonderingsgevallen niet toegelaten (BNB 1992/306)

Wanneer is geen bewijs vereist

- ▶ Geen bewijs nodig als het gaat om:
 1. Vragen van rechtskundige aard
 2. Feiten van algemene bekendheid/ ervaringsregels
 3. Feiten die door de wederpartij worden erkend dan wel niet of onvoldoende worden weersproken

Bewijslastverdeling

Uitgangspunt: verdeling naar redelijkheid

Oftewel:

Bijtellingen -> bewijslast ligt bij de inspecteur

Aftrekposten e.d. -> bewijslast bij belanghebbende

Bewijslastverdeling

4 hoofdregels:

1. Wie stelt....bewijst.
2. Wie de schijn tegen heeft, draagt de bewijslast
3. De partij die het bewijs het makkelijkst kan leveren, moet dat ook doen
4. Wie door eigen schuld in bewijsnood verkeert, draagt het bewijsrisico

Wanneer is omkering en verzwaring van de bewijslast mogelijk?

- ▶ De vereiste aangifte is niet gedaan
- ▶ Er is sprake van een onherroepelijke informatiebeschikking 52A Awr

Wanneer is een vereiste aangifte niet gedaan? Formele gebreken

1. Het toegezonden aangiftebiljet is niet of oningevuld terug gestuurd
2. Indien sprake is van formele gebreken (geen handtekening)
3. Er zijn onvoldoende gegevens verstrekt om het inkomen te bepalen
4. Eén of meer inkomensbestanddelen zijn niet opgenomen en de niet aangegeven inkomsten zijn zowel absoluut als relatief van meer dan geringe betekenis

Wanneer is een vereiste aangifte niet gedaan?
Materiële gebreken

Hoge Raad 30 oktober 2009,
BNB 2010/47 tot en met 49

Welke regels geeft de HR in de
arresten van 30 oktober 2009?

1. De onjuistheden moet absoluut en relatief van meer dan geringe betekenis zijn.
2. Normale regels van stelplicht en bewijslast
3. Belastingplichtige moet zich ten tijde van het doen van aangifte bewust zijn van de onjuistheden (objectieve bewustheid)

En wat leren deze arresten ons nog meer?

- ▶ Geen omkering en verzwaring bij pleitbaar standpunt
- ▶ Ook ten onrechte geclaimde aftrekposten kunnen er toe leiden dat vereiste aangifte niet is gedaan.

Recente ontwikkelingen

- ▶ Conclusie AG IJzerman d.d. 8 maart 2018, ECLI:NL:PHR:2018:231
- ▶ AG pleit voor afschaffing van het absoluut-aanzienlijk-vereiste

Informatiebeschikking

Wanneer informatiebeschikking

- ▶ Artikel 52a Awr:
- ▶ Indien niet (volledig) wordt voldaan aan één van de volgende verplichtingen:
 - ▶ A. Artikel 41 Awr: vergezellen vertegenwoordiger
 - ▶ B. Artikel 47: inlichtingenplicht
 - ▶ C. Artikel 47a: Inlichtingen tav buitenlandse belastingplichtigen
 - ▶ D. Artikel 49: kopieën maken
 - ▶ E. Artikel 52 Awr: administratieplicht
 - ▶ F. Artikel 53 Awr: verplichtingen inhoudingsplichtigen

Onherroepelijke informatiebeschikking

- ▶ Gevolg: Omkering en verzwaring van de bewijslast
- ▶ Altijd? Nee.....
- ▶ In welke procedure komt de vraag aan de orde of omkering en verzwaring van de bewijslast evenredig is? HR 10 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:130

Omkering en verzwaring van de bewijslast

Omkering en verzwaring van de bewijslast

- ▶ Als vaststaat dat sprake is van het niet doen van de vereiste aangifte of sprake is van een onherroepelijke informatiebeschikking, is omkering en verzwaring van de bewijslast een feit
- ▶ Omkering en verzwaring van de bewijslast moet ambtshalve door de rechter worden toegepast.
- ▶ Belanghebbende moet *doen blijken* dat de aanslag te hoog is

Omkering en verzwaring van de bewijslast (2)

- ▶ Inspecteur mag winst/inkomen aan de hand van een redelijke schatting berekenen
- ▶ Maar: Uiterste grens...willekeur!
- ▶ Dus kan (MOET) belanghebbende de berekening van de inspecteur bestrijden.

Bewijs d.m.v. vermoedens

Bewijs d.m.v. vermoedens

1. Vermoedens moeten gebaseerd zijn op feiten en omstandigheden van het berechte geval.
2. HR 25 oktober 2002, BNB 2003/14: Rechter moet tegenpartij er uitdrukkelijk op wijzen dat hij een vermoeden moet ontzenuwen.
3. Tegenbewijs is ook licht. Tegenbewijs aannemelijk maken is niet nodig. Twijfel zaaien is voldoende.

Bewijs d.m.v. vermoedens (2)

1. Ontzenuwen van vermoedens is geen omkering bewijslast!
2. Doe zo nodig bewijsaanbod tijdens de mondelinge behandeling.

Bewijs van bestuurlijke boeten

- ▶ Onschuld presumptie (art 6 lid 2 EVRM)
- ▶ Bewijslast ligt bij de Inspecteur
- ▶ Ook voor boeten geldt de vrije bewijsleer: belanghebbende moet feiten en omstandigheden stellen waaruit kan volgen dat hem in verminderde mate of geen verwijt kan worden gemaakt
- ▶ Bij twijfel moet de belastingplichtige het voordeel van de twijfel krijgen (HR 15 april 2011, BNB 2011/206)

Bewijs van bestuurlijke boeten (2)

- ▶ Bewijslast ligt bij de Inspecteur, maar inspecteur hoeft niet de juistheid van de boetegrondslag te bewijzen
- ▶ Rechter moet bij bepaling van de hoogte van de boete rekening houden met de vraag of de aanslag tot stand is gekomen met toepassing van omkering en verzwaring van de bewijslast.

Bewijs van boeten d.m.v. vermoedens

- ▶ EHRM 7 oktober 1988 (Salabiaku vs France)
- ▶ Vermoedens vloeien voort uit feiten en omstandigheden
- ▶ Door het gebruik van vermoedens mag de bewijslast niet verhuizen naar verdachte

Dank voor uw aandacht

Tot ziens
